

Yönetmelik

Tarım ve Köyişleri Bakanlığında:

Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine ve Bu Üreticilere Teknik Yardım Sağlanmasına Dair Yönetmelik

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

Madde 1 — Bu Yönetmeliğin amacı, toprak ve su kalitesinin korunması, yenilenebilir doğal kaynakların sürdürülebilirliği, erozyonun önlenmesi ve tarımın olumsuz etkilerinin azaltılması yönünde gerekli kültürel tedbirlerin alınmasına ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

Madde 2 — Bu Yönetmelik, hassas bölgelerdeki bozulma ve kirlenme tehdidi altındaki ekolojik dengenin yeniden tesisi ve sürdürülebilirliği için, tarımsal üretim ile işgal eden üreticilerle, uygulamada görev alan kurum ve kuruluşların belirlenmesi ile teknik yardımın kapsamı ile yapılacak ödeme (tazminat) tutarı ve ödemeye ilişkin usul ve esasları kapsar.

Dayanak

Madde 3 — Bu Yönetmelik; 7/8/1991 tarihli ve 441 sayılı Tarım ve Köyişleri Bakanlığının Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararname, 3/7/2005 tarihli ve 5403 sayılı Toprak Koruma ve Arazi Kullanımı Kanunu, 2005/9230 sayılı Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması Programını Tercih Eden Üreticilerin Desteklenmesine Dair Bakanlar Kurulu Kararı hükümlerine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 4 — Bu Yönetmelikte yer alan;

Bakanlık: Tarım ve Köyişleri Bakanlığını,

Genel Müdürlük: Tarımsal Üretim ve Geliştirme Genel Müdürlüğünü,

Teftiş Kurulu: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı Teftiş Kurulunu,

Banka: Türkiye Cumhuriyeti Ziraat Bankası Anonim Şirketini,

İl/ilçe müdürlüğü: Tarım ve Köyişleri Bakanlığı İl/ilçe Müdürlüğünü,

İl proje uygulama komisyonu: Bakanlık il müdürü başkanlığında ilgili şube müdürü, ilçe müdürü ve projede görev alan en az 2 ziraat mühendisinin katılımıyla oluşturulan komisyonu,

İl proje uygulama birimi (İl PUB): Bakanlık il/ilçe müdürlüklerinde görevli, projede görev alan en az 4 ziraat mühendisi/ ziraat teknisyeninden oluşan birimi,

ÇATAK: Çevre amaçlı tarımsal arazilerin korunmasını,

Hassas bölge: Mevcut yapısal dengede, çeşitli nedenlerle toprak yapısının ve su kalitesinin değiştiği gözlenen ve tedbir alınmadığı takdirde yakın gelecekte çevre açısından olumsuz etkilere sahip olabilecek bölgeleri,

Üretici: Hassas bölgelerde, tarımsal üretim kaynaklarını fiilen kullanarak her türlü bitkisel üretim ile işgal edip, üretimlerini yönetmelik kapsamında şekillendirecek ve bunun için yapılacak ödemelerden (hibelerden) yararlanacak olan arazi sahibi gerçek kişileri,

Ön başvuru formu: Üreticilerin ÇATAK programına başvuru yaptığını gösterir belgeyi (Ek-1),

Üretici bilgi formu: Üreticilerin kimlik bilgileri yanında, üretim yapılan alanın tapu kaydı bilgileri ve üretim alanı miktarını gösterir matbu belgeyi (Ek-2),

Taahhütname: Üreticilerin yetiştiricilik ile ilgili teknik faaliyetlere ait konularda ÇATAK programının ön gördüğü üretim pratikleri ile ürün desenini tatbik edeceğini taahhüt eden belgeyi (Ek-3),

Hakediş belgesi: Üreticiye ÇATAK programı çerçevesinde, bulunduğu tarımsal faaliyetten dolayı yapılacak ödemeyi gösterir belgeyi (Ek-4),

Hibe anlaşması: Uygulanacak tarım tekniklerini ve ödemeyi akit altına alan belgeyi (Ek-5),

İcmal listesi: Hak edişlerdeki bilgilerin köy bazında toplu olarak gösterildiği listeyi (Ek-6),
ifade eder.

İKİNCİ BÖLÜM

Çevre Amaçlı Tarımsal Arazilerin Korunması Programı Uygulama Esasları

Çevre amaçlı tarımsal arazilerin korunması programı uygulama alanı

Madde 5 — Çevre amaçlı tarımsal arazilerin korunması programının uygulanacağı iller ve alanlar Bakanlık tarafından belirlenir.

Çevre amaçlı tarımsal arazilerin korunması programına uygun üretimi tercih eden üreticilerin belirlenmesi

Madde 6 — Üreticiler, çevre amaçlı tarımsal arazilerinin korunmasına yönelik üretimlerini şekillendirmeleri ve bundan dolayı yapılacak ödemelerden (hibelerden) yararlanabilmeleri amacıyla aşağıdaki belgeleri, üretimin yapıldığı yerdeki Bakanlık il/ilçe müdürlüğüne teslim ederler.

Başvuruda ibraz edilecek belgeler şunlardır;

a) Türkiye Cumhuriyeti kimlik numarasını gösterir nüfus kayıt örneği veya T.C. kimlik numarası olan nüfus cüzdanı fotokopisi.

b) Yılı içerisinde alınmış çiftçi belgesi.

c) Vergi kimlik numarasını gösterir belge.

d) ÇATAK programına katılım ön başvuru formu (Ek-1).

e) ÇATAK programının uygulandığı illerde belirlenen hassas alanlardaki tarım arazisinin aidiyetini gösterir belge.

f) Çiftçi kayıt sistemi belgesi.

Uygulama

Madde 7 — Uygulamada, il/ilçe proje uygulama birimleri tarafından üreticinin beyanda bulunduğu ön başvuru formu (Ek-1) ve üretici bilgi formuna (Ek-2) göre bilgilerin doğruluğu ve arazinin kontrolü (ön denetim) yapıldıktan sonra, il proje uygulama komisyonunca üreticinin program kapsamına alınmasının uygun olduğunun tespiti halinde üreticiden taahhütname (Ek-3) alınır ve hibe anlaşması (Ek-5) imzalanır. Bakanlık il müdürlüğü ve üretici tarafından imzalanan hibe anlaşması 3 yıl süre ile geçerli olup, hibe ödemesi 3 yıl süreyle yapılır. Hak edişler (Ek-4) hazırlanarak il proje uygulama komisyonuna gönderilir. Komisyonca onaylanan hak edişlere ait icmal listeleri (Ek-5) il/ ilçe müdürlüklerinde 10 gün süreyle askıda kalır. Askı süresi sonunda itiraz olmayan üreticilerin hak edişleri Genel Müdürlüğe gönderilir. İtirazlı olan hak edişler yeniden incelemeye alınır ve sonuçlandırıldıktan sonra Genel Müdürlüğe gönderilir. Bakanlık hak edişlere ait bilgileri denetim için Teftiş Kuruluna gönderir.

Denetim

Madde 8 — Uygulamaya yönelik işlemlerde yapılacak olan denetim Bakanlık tarafından yürütülür. Ön denetim yapılan veya yapılmayan il ve ilçelerde daha sonra tespit edilebilecek usulsüz işlemlerle ilgili sorumluluklar ortadan kalkmaz. Uygulamalar, ön denetimin yanında ilgili mevzuatın öngördüğü her türlü denetime tabidir. ÇATAK programına yönelik işlemlere ilişkin yapılacak gerekli denetimler Bakanlık adına Teftiş Kurulu Başkanlığı tarafından yapılır. Bakanlık müfettişlerinin denetimi örnekleme yöntemiyle belirlenecek köy/mahallede, tarımsal üretim ile iştilal eden üreticiler üzerinden yapılır. Bu denetimler sırasında, gerçeğe aykırı beyanda bulunan veya sahte belge verdikleri tespit edilenler hakkında Cumhuriyet Başsavcılıklarına suç duyurusunda bulunulur.

Ödemeler için gerekli finansman

Madde 9 — ÇATAK programının öngördüğü üretim modelini tercih eden üreticilere yapılacak ödemeler için gerekli finansman ve program kapsamında yapılacak diğer ödemeler uluslar arası finans kuruluşlarından sağlanan kaynaklar ve/veya bütçenin ilgili harcama kalemlerinden karşılanır.

Ödeme

Madde 10 — Üreticilere yapılacak ödemeler 3 kategoride yapılır.

1. Kategori:

a) Erozyonla mücadele (setleme, canlı veya cansız perdeleme, ideal sürüm tekniğinin uygulanması ve/veya koruma amaçlı boş bırakma).

b) Arazinin ıslah edilmesi.

c) Drenaj.

d) Taş toplama.

Mevcut üretimden vazgeçerek yukarıda belirtilen uygulamalardan iki veya daha fazlasını tekniğine uygun bir şekilde tatbik eden üreticilere, dekar başına yılda bir defa olmak üzere üç yıl süre ile ödeme yapılır.

2. Kategori:

a) Uygun sulama tekniklerinin kullanımı.

b) Kontrollü ilaç, gübre ve hormon kullanımı.

c) Organik, yeşil, ahır gübresi, kompost vb. kullanımı.

d) Organik ve iyi tarım uygulamaları.

Mevcut üretime devam eden veya değiştiren ve aynı zamanda yukarıda belirtilen uygulamalardan iki veya daha fazlasını tekniğine uygun bir şekilde tatbik eden üreticilere, dekar başına yılda bir defa olmak üzere üç yıl süre ile ödeme yapılır.

3. Kategori:

a) Daimi bitki örtüsü oluşturulması.

b) Yeni çayır-mera tesisi ve/veya iyileştirilmesi.

c) Aşırı otlatmanın engellenmesi.

d) Yem bitkileri yetiştirilmesi.

Mevcut üretime devam eden veya değiştiren ve aynı zamanda yukarıda belirtilen uygulamalardan iki veya daha fazlasını tekniğine uygun bir şekilde tatbik eden üreticilere, dekar başına yılda bir defa olmak üzere üç yıl süre ile ödeme yapılır.

Ödeme tutarları ile ödemelerin yapılabilmesi için gerekli yazışmalar ve izlenecek yollar gerektiğinde Bakanlıkça çıkartılacak genelge ile İl proje uygulama komisyonuna duyurulur. Ödemeler banka tarafından yapılır.

ÇATAK programından ödeme yapılan üreticiler ödeme süresince doğrudan gelir desteğinden faydalanamaz.

Ödemelere ilişkin esaslar

Madde 11 — Ödemeler TC. Ziraat Bankası AŞ. tarafından yapılır. Bakanlık kendisine intikal eden hak ediş (Ek-4) belgeleri kapsamında Bankaya ödeme talimatı gönderir. Tüm ödemeler, gerekli kaynakların Bakanlık tarafından Bankaya aktarılmasından sonra Ek-4' teki ÇATAK programı hak ediş belgelerine göre, T.C Merkez Bankası ABD Doları döviz alış kuru esas alınmak suretiyle aynı gün Yeni Türk Lirası (YTL) olarak ilgili Banka şubesindeki üreticilerin hesabına aktarılır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Cezai sorumluluklar

Madde 12 — Bu Yönetmelikte belirtilen ilgili merciler kendilerine ibraz edilen, ödemelere esas teşkil eden belgelerin kontrolünden ve kendi hazırladıkları belgelerden sorumludurlar. Bu yükümlülüğü yerine getirmeyerek ÇATAK programı kapsamında haksız yere ödeme yapılmasına neden olanlar ile ÇATAK programı kapsamında haksız yere yapılacak ödemelerden yararlanmak üzere sahte veya içeriği itibariyle gerçek dışı belge düzenleyen ve kullananlar hakkında gerekli cezaî ve diğer kanunî işlemler yapılır.

ÇATAK programı kapsamında haksız yere yapılan ödemelerden yararlandığının tespit edilmesi hâlinde, haksız yere yapılan ödemeler, ödeme yapılan çiftçilerden 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsili Usulü Hakkında Kanun hükümleri çerçevesinde geri alınır. ÇATAK programı kapsamında haksız yere yapıldığı anlaşılan ödemenin geri alınmasında, gecikme zammının hesaplanmasında esas alınacak tarih, çiftçiye ÇATAK programı kapsamında ödemenin yapıldığı tarihtir. Haksız yere yapılan ödemelerin geri alınmaması hâlinde, bu ödemelerde kusuru bulunan kamu görevlileri hakkında Borçlar Kanunu hükümleri uygulanır. Haksız ödemenin yapılmasında, ödemeyi sağlayan ve belgeleri düzenleyen gerçek veya tüzel kişiler de geri alınacak tutarların ödenmesinde müteselsilen sorumlu tutulurlar.

Yürürlük

Madde 13 — Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

Madde 14 — Bu Yönetmelik hükümlerini Tarım ve Köyşleri Bakanı yürütür.